

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд

за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“

Професионално направление: 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация

Научна специалност: „Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)“

Автор на дисертационния труд: Иглика Красимилова Иванова-Славова

Тема на дисертационния труд: „Оценка на възможностите за прогнозирането на Baltic Dry Index при използването на общодостъпни осреднени данни“

Член на научното жури: проф. д-р инж. Мирослав Йорданов Цветков, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

Настоящото становище е изготвено съгласно заповед № 584/27.07.2022 г. на Ректора на Технически университет - Варна, относно определяне на състава и задълженията на научното жури, както и взетите решения на първото му заседание.

Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Актуалността на темата е свързана с разкриване и апробация на възможности за изготвяне на проучвания и прогнози на корабоплавателният пазар (включващ: пазар на морска транспортна услуга; пазар за покупко-продажба на тонаж „втора ръка“; корабостроителен пазар за новопостроени кораби; пазар за разглобяване на кораби за скрап) при използване на общодостъпни осреднени данни с цел подпомагане на взимането на управленски (инвестиционни) решения.

Общо описание на дисертационния труд

Становището е изготвено на база на предоставен автореферат на дисертационния труд в обем от 52 страници, съгласно който дисертационен труд е оформен в четири глави, общи изводи и претенции за приноси, списък на използваната литература, включително 16 фигури, 16 таблици, 17 математически израза и 5 приложения в общ обем от 122 страници. В списъка на използваните литературни източници в са включени 62 заглавия от които 19 на кирилица и 43 на латиница, включително и материали от интернет източници. Позоваванията са извършени коректно и показват, че осведомеността на докторантката в научната област в която работи, е достатъчно задълбочена. Дисертацията е написана на добър в граматично и стилистично отношение език. Авторефератът, отразява достатъчно добре съдържанието на дисертацията и постигнатите резултати.

Уводът дава обобщена представа за дисертационния труд и включва обосновка на актуалността на темата и кратко описание на проблема, който следва да бъде решен.

В първа глава е направен литературен обзор на резултатите от научните изследвания на корабоплавателният пазар (включващ: пазар на морска транспортна услуга; пазар за покупко-продажба на тонаж „втора ръка“; корабостроителен пазар за новопостроени кораби; пазар за разглобяване на кораби за скрап). Описана е цикличността и рисковете в корабоплаването, както и функциите на търсенето и предлагането. В края на главата са формулирани целта и задачите на дисертационния труд.

Във втора глава е разгледана теоретичната постановка на прогнозирането в икономиката. Подробно е описана структурата и ключовите данни на балтийския индекс Baltic Dry Index (BDI), както и методите за прогнозиране на корабоплавателния пазар.

В трета глава е представен експеримент за оценка на адекватността на предложението от докторанта подход за прогнозиране равнището на балтийския индекс BDI чрез използването на общодостъпни осреднени данни. Предложена е методика за подбор на параметри. Извършена е симулация на прогнозни данни. Резултатите от провеждането на изследването са представени чрез подходяща визуализация.

В четвърта глава е извършен анализ на получените резултати и изводи. Представени са претенциите на докторанката за основните приноси от дисертационния труд.

В края на дисертационния труд са дефинирани научно-приложните и приложните приноси и са дадени насоки за практическа реализация на получените резултати.

Приноси на дисертационния труд

Приемам формулировките на докторанта за научно-приложни и приложни приноси от дисертационния труд, които мога да характеризирам като обогатяване на съществуващите знания и приложение на научни постижения в практиката за реализиране на положителен икономически ефект в областта на изготвяне на проучвания и прогнози на корабоплавателният пазар в рамките на морската икономика.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантът е представил три научни публикации, свързани с дисертационния труд. Две от тях са самостоятелни, а третата е в съавторство. Представените публикации са по темата на дисертационния труд и отразяват резултати от работата на докторанта в тази област и

покриват необходимите наукометрични критерии за придобиване на ОНС „ДОКТОР“.

Мнения, бележки и препоръки

Критични бележки нямам. Препоръчвам на Иглика Иванова-Славова да насочи своите усилия в посока повишаване на публикационната си активност в издания, индексирани в световните наукометрични бази данни, както и участие в научни проекти.

Заключение

Считам, че докторантът е постигнал целите на своето обучение в образователната и научна степен „ДОКТОР“, представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за Развитието на Академичния Състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за неговото прилагане, както и на ППОДПОНСДНСД в Технически университет – Варна.

Това ми дава основание да препоръчам на Почитаемото научно жури да присъди на Иглика Красимилова Иванова-Славова образователната и научна степен „ДОКТОР“ по научна специалност „Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)“ от професионално направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация в област на висшето образование 5. Технически науки.

Дата:

30.09.2022 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р инж. .... /Мирослав Цветков/